

УДК 327.56(519.5)

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.51.19>

СІМДЕСЯТ РОКІВ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ В КОРЕЇ: УРОКИ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

Кан Ден Сік

*Київський університет імені Бориса Грінченка,
кафедра східної культури і літератури,*

*Консультативна Рада з питань мирного та демократичного об'єднання Кореї
вул. Левка Лук'яненка, 136, 04207, м. Київ, Україна*

Хоча корейська війна закінчилася підписанням договору про перемир'я 70 років тому, але досі на Корейському півострові немає стабільного миру і формально обидві країни знаходяться у стані війни. Крім того, як і 70 років тому, Північна Корея ускладнює ситуацію ескалацією озброєнь. Так, тільки за 2022–2023 роки Північна Корея провела більш ніж 70 ракетно-ядерних випробувань.

Корейська війна, яка почалася як громадянська, невдовзі перейшла у найбільший міжнародний конфлікт. І ще раз показала, що у світі велику роль відіграє системне протистояння великих держав. Як відомо, на той період таким супротивом були СРСР – США. У цій статті коротко описуються причини виникнення Корейської війни, хто першим почав війну, хід бойових дій, роль Радянського Союзу, США, Китаю.

У статті дається аналіз подій тих днів з позиції сучасних підходів, матеріалів та з урахуванням ситуації, що змінилася за минулі 70 років. Крім того, у статті розкривається теза, що і сьогодні уроки Корейської війни становлять зростаючу актуальність, особливо у контексті подій, які відбуваються у світі. Таких як агресія Росії відносно України, напружена ситуація на Корейському півострові, у Тайванській протоці та інших регіонах світу. Звичайно ж, у цій статті даються уроки та висновки Корейської війни, щоб не повторити ті помилки, які були допущені в ході вирішення Корейської проблеми, оскільки глобальне протистояння конфліктуючих світових суспільно-політичних систем продовжується. Також світовій громадськості необхідно створити збалансовану систему впливу на негативні події у світі з урахуванням демократичних принципів рівності та справедливості. Корейська війна ще раз показала, що проблему Кореї (розпад) не можна вирішити військовим шляхом і тому не треба нагнітати обстановку на Корейському півострові, а шукати варіанти вирішення проблеми мирним шляхом. Зараз у всьому світі йде ескалація, гонки озброєння в небувалому масштабі, «холодна війна» спалахнула з новою силою. У багатьох регіонах світу виникли конфліктні ситуації, і тому уроки Корейської війни – це ще одне застереження усьому світу.

Ключові слова: перемир'я, Корейська проблема, розкол, демілітаризована зона, уроки Корейської війни, системне протистояння, міжнародний конфлікт, конфліктна ситуація.

Як відомо, 27 липня 2023 року виповнилося 70 років після закінчення Корейської війни. Ця подія знову викликала нову дискусійну хвилю у багатьох країнах світу, і тому я вирішив, що прийшов час і в Україні більш детально обговорити цю тему в контексті сучасних поглядів.

Аналіз Корейської війни, її уроки передбачають розгляд наступних складових завдань теми:

1. Актуальність теми.
2. Причина виникнення війни.
3. Хто почав війну.

4. Характер війни.
5. Міжнародний аспект війни.
6. Наслідки та уроки Корейської війни.

Будь-яка тема, незалежно від того чи це лекція, дискусія, завжди вимагає актуальності і тільки в такому випадку вона цікава і буде викликати інтерес. Однією з таких тем була і залишається тема Корейської війни, яка закінчилася 70 років тому підписання угоди про перемир'я.

Не буде перебільшенням твердження про те, що про Корейську війну написано безліч книг, статей, але й сьогодні ця тема викликає живий інтерес багатьох дослідників і політиків. Тому що Корейська війна – це не просто значне історичне явище, яке пішло в далеке минуле і викликає лише академічний інтерес. Чому? Тому що, по-перше, війна формально досі не закінчилася; по-друге, її наслідки досі реально відчуються в політичному кліматі як на Корейському півострові, так і в інших регіонах світу. Сьогодні для дослідників відкрилися деякі архівні матеріали, тому зрозуміліше стала логіка та мотиви учасників війни, чіткіше вимальовується глибина її наслідків, як для Кореї, так і для всього світу. Але Корейська війна, як і раніше, таїть у собі ще багато загадок для вчених, політиків, а її уроки зберігають свою актуальність. Це загальний міжнародний контекст, у якому виник і розвивався конфлікт. Поєднання мотивів національної безпеки, ідеологічної неприязні та великодержавних претензій підштовхнуло СРСР і США до взаємної конфронтації, яка у кінцевому підсумку призвела до Корейської війни. Сьогодні Росія також мотивуючи національною безпекою і маніпулюючи претензіями великодержавного характеру почала війну в Україні. Тому тема Корейської війни і сьогодні в повній мірі актуальна і викликає інтерес багатьох дослідників, політиків.

До сьогодні розкол Кореї на дві частини, який був причиною виникнення війни, залишається національною трагедією корейського народу.

Підсумки Корейської війни мають бути суворим застереженням для сучасних політиків багатьох країн причетних до Корейської проблеми, але кажучи про Корейську війну не можна обмежуватися лише її впливом на корейську проблему, її уроки набагато ширші і відграють значну роль у сучасних міжнародних відносинах. Міжнародний аспект Корейської війни, залученість до неї багатьох держав і всього світового співтовариства, та наслідки привертають до себе підвищену увагу дослідників, політиків та широкого загалу. Їх аналіз та висновки особливо важливі у наш час, коли у міжнародних відносинах посилюються тенденції до активізації втручання у справи інших країн, територіальні претензії і нарешті груба неприкрита агресія така як агресія Росії по відношенню до України. Причому порушення суверенітету слабких країн відбувається під пристойними приводами, такими як захист прав людини, захист прав етнічних меншин, прагнення погасити небезпечну міжусобицю та ін. Але це робиться вибірково, переважно щодо країн, чії соціальні системи, керівники та їх політика не влаштовує «сильних світу цього». Так було з Лівією, Іраком, Югославією, Грузією та Україною.

Таким чином, і сьогодні внутрішній регіональний конфлікт може легко перейти у глобальне протистояння світових суспільно-політичних систем, що конфліктують між собою, прагнуть змінити на свою користь світовий баланс сил. Все це свідчить про те, що хоча історію Корейської війни вивчають вже понад 70 років, але досі вона актуальна та повчальна.

Як відомо, причиною виникнення Корейської війни був розкол країни на 2 частини. Рішення про опіку над Кореєю (про розкол) було прийнято ще під час Другої світової війни на конференціях Каїру, Ялти, Потсдама та Москви. Після закінчення Другої світової

війни військово-політичне протиборство СРСР – США виключало досягнення консенсусу у вирішенні Корейського питання. Дві супердержави йшли на розкол країни, щоб створити на півдні та півночі Корейського півострова держави, що орієнтуються відповідно на Вашингтон та Москву.

Причина такого рішення – занадто вигідне геополітичне розташування Корейського півострова. Тобто, США вважали, що Корея через своє геополітичне становище у безпосередній близькості від СРСР та КНР ставала для США з військово-стратегічної точки зору найважливішим районом «стримування комунізму». Американський публіцист І. Стоун, який присвятив американській агресії у Кореї цілу книгу, не безпідставно назвав Корею «стратегічним перехрестям»; «Японія» – писав він, – «розглядала Корею як пістолет, спрямований на неї з континенту». Китайці вважали її історичним плацдармом для проникнення японців у їхню країну; росіяни – загрозою для Владивостока; американці – головною ланкою в політиці «стримування», за допомогою якої вони розраховували припинити подальше поширення комунізму.

В 1948 році на Корейському півострові де-факто утворилися дві країни: КНДР та РК. Це означало що розкол, який утворили у 1945 році фактично закріпили. Рішення про закріплення розколу Кореї приймалося в кабінетах Білого дому та Кремля. КНДР очолив Кім Ір Сен, який пройшов військову службу в СРСР з 1940 року і мав військовий чин капітана Радянської армії. А уже РК очолив Лі Син Ман, який очолив тимчасовий уряд Кореї у Шанхаї. Розділ Кореї вилився в гостру військово-політичну конфронтацію, що привела у 1950 році до кровопролитної війни, в яку було залучено майже два десятки іноземних країн. Корейська війна – це не раптова подія, а були події, які привели до нападу КНДР 25 червня 1950 року. Це в першу чергу кризова ситуація, яка склалася в Південній Кореї і режим Лі Син Мана опинився на межі падіння. Таким чином, нестійкість південнокорейського режиму привела Кім Ір Сена та окриленого перемогою в Китаї Мао Цзедуна до думки, що настав час збройним шляхом об'єднати Корею. По-друге, це загальний міжнародний контекст, в якому виник і розвивався конфлікт. Тобто, це «холодна війна» між СРСР соціалістичного табору та капіталістичним світом.

Кім Ір Сен у квітні 1950 року був в Москві і мав бесіду зі Сталіним і він переконав Сталіна, що Корею можна об'єднати шляхом бліцкригу. Останню згоду було отримано тільки після того, як план наступу на Південну Корею отримав схвалення Мао Цзедуна. Проте, необхідно наголосити, що Сталін довгий час не погоджувався, тому що він не хотів порушувати домовленості з США та створювати нове вогнище напруженості. Крім того, необхідно відзначити, що до 1950 року співвідношення сил у регіоні Північно-Східної Азії явно змінилися на користь СРСР. Так в Китаї перемогли комуністи на чолі з Мао Цзедуном, які обіцяли у разі потреби допомогти братам з КНДР, і, звичайно ж, важливу роль відіграла кризова ситуація режиму Лі Син Мана, що склалася на Півдні Кореї. У Москві дійшли до висновку, що на Півдні Кореї вітатимуть комуністів, а США, як і у випадку з Китаєм, змиряться з поразкою.

Для США напад Північної Кореї на Південну став останньою краплею, що переповнила чашу терпіння.

Білий дім не хотів падіння Південної Кореї, оскільки вважали, що далі може статися ланцюгова реакція і в руках комуністів рано чи пізно буде вся Азія. США при підтримці ООН кинули значну частину своєї військової могутності на допомогу півднєві. Однак не вірно було би вважати, що обидві Кореї були просто заручниками у грі великих держав, оскільки до війни готувалися обидві країни. В основі політики обох країн лежали насамперед владні націоналістичні прагнення. Таким чином, можна сказати, що спочатку Корейська

війна мала характер громадянської війни і все ж при вивченні історії Корейської війни цілком очевидні серйозні вагання Сталіна з питань вступу СРСР у війну на боці КНДР, він рекомендував Кім Ір Сену ще раз обміркувати, зробити усі необхідні підрахунки. Він явно не хотів американського втручання на боці РК, що могло легко призвести до глобального конфлікту. Але деякі радянські політики та військові фахівці визнали, що план Кім Ір Сена міг бути виконаний, якби вдалося здобути перемогу в найкоротші терміни. Крім того, подальші консультації Сталіна та Мао Цзедуна призвели до схвалення плану Кім Ір Сена про об'єднання Кореї військовим шляхом. До кінця травня 1950 року у Пхеньяні було практично завершено розробку стратегічного плану розгрому армії Південної Кореї шляхом нанесення раптового стрімкого удару двома оперативними військовими угрупованнями у напрямках Сеула та Чхунчена силами 9 піхотних дивізій. Таким чином, вже не стоїть питання – хто першим почав війну, тому що Радянська та Північнокорейська пропаганда тривалий час звинувачували РК відносно початку війни. Необхідно визнати, що в перші дні війни Корейській Народній Армії вдалося опанувати майже 95% території РК, за три дні був захоплений Сеул і вона впритул підійшла до міста Пусан. Північна Корея була підготовлена краще, тому що СРСР надала значну допомогу Пхеньяну, тоді як Лі Син Ману США допомогли практично лише стрілецькою зброєю. Так, на початок війни співвідношення сил було наступним:

- Сухопутні війська 2:1 (КНДР – РК)
- Артилерійській знаряддя 2:1
- Танки 6,5:1
- Літаки 6:1
- Кулемети 7:1

Але, як відомо, розрахунки Кім Ір Сена на блискавичне об'єднання Кореї під своєю егідою зазнали краху в результаті прямого та швидкого втручання США. США діючи під прикриттям резолюції Ради Безпеки ООН про надання допомоги РК від збройного нападу КНДР, прийнятого вже 27 червня 1950 року, тобто, через 2 дні після початку війни, за відсутності представника СРСР. Таким чином, США та їх військово-політичні союзники безпосередньо вступили в Корейську війну. 18 березня 1950 року здійснили поблизу міста Інчхон великомасштабну висадку 50-ти тисячного десанту, оснащеного танками, артилерією, підтриманого ВМС та авіацією [1, с. 614–615]. Північнокорейська армія опинилася в кільці оточення та швидко була розгромлена і лінія фронту підійшла до кордону Кореї з Китаєм. Сталін дав дозвіл лише силам ВПС взяти участь у війні.

Таким чином, тільки за період Корейської війни Корея двічі була близько до об'єднання: перший раз на початку війни, коли Північна Корея за короткий термін захопила 95% Південної Кореї (це було би об'єднання під егідою КНДР), і другий раз під егідою РК, коли впритул наблизилися до кордону з КНР, але в другій половині жовтня 1950 року у війну під виглядом добровольців вступили Китайські війська на чолі з генералом Пенем Дехуаєм, чисельністю близько мільйона людей, тоді як чисельність Корейської народної армії складала лише 337 тис. солдат і офіцерів на кінець 1951 року. З південно-корейсько-американської сторони у війні прийняли участь понад 700 тис. військовослужбовців, у тому числі приблизно 260 тис. американців, окрім ВМС, ВПС США. На початку січня 1951 року Китайські війська відтіснили війська ООН за 38 паралель і зайняли Сеул. Потім у війни виникло щось на кшталт затяжної стратегічної рівноваги. Жодна із сторін не в змозі була переломити хід подій на свою користь. Саме в такій ситуації генерал Макартур, який командував військами ООН, запропонував завдати ядерного удару по Китаю, тобто світова спільнота вперше знаходилася на межі ядерної катастрофи [2].

На кордоні з КНДР стояли наготові 5 радянських бронетанкових дивізій, у підвищеній бойовій готовності знаходився Тихоокеанський флот, включаючи бойові кораблі, які знаходилися в Порт-Артурі. Практично починаючи з початку 1951 року активні бойові дії призупинилися і почалася напружена дипломатична боротьба, яка тривала 2 роки і тільки після смерті Сталіна та приходу до влади нового президента США Ейзенхауера, була досягнута угода про припинення вогню, що поклала край безглуздому братовбивству в Кореї. Чому так довго тривало заключення угоди про припинення вогню? Однією з найбільших важливих умов для припинення військових дій полягало в установленні демаркаційної лінії та демілітаризованої зони.

Через розбіжності переговори неодноразово зривалися. Лише в кінці листопаду сторони досягли компромісу відносно демаркаційної лінії, іншим гострим питанням став обмін військовополонених, оскільки кількість китайських і північнокорейських бранців в 15 разів перевищувала південнокорейських та військ ООН. В результаті домовленості демаркаційна зона повинна бути шириною 4 км (по 2 км з кожного боку). Нарешті 27 липня 1953 року було укладено угоду про перемир'я, вона була підписана в остаточному вигляді головнокомандуючим Збройних Сил ООН, генералом армій США М. Кларком в Мунсані – з одного боку, і верховним головнокомандуючим народними добровольцями Пен Дехуаєм та Кім Ир Сенем в Пхеньяні – з іншого боку. До речі, президент РК Лі Син Ман не брав участь у переговорах про перемир'я, він був проти перемир'я і наполягав на поході на Північ з метою силового об'єднання Кореї, але його незгода була проігнорована.

У преамбулі угоди декларувалося, що її метою є припинення Корейського «конфлікту», повне припинення військових дій та ворожих актів у Кореї до укладення остаточної мирної угоди. Зазначалося, що умови і пункти цієї угоди мають навмисно суто військовий характер і стосуються виключно діючих у Кореї Збройних сил, тим самим підкреслювалося, що угода є суто військовим документом, а не політичним договором і носить тимчасовий характер. Підписанням угоди про перемир'я закінчилася Корейська війна. Статті, що містяться в угодах про перемир'я, головним чином ст.4, відкривала можливість для розгляду і вирішення Корейської проблеми шляхом міжнародних обговорень за участі представників як Північної, так і Південної Кореї. Перемир'я поклало кінець кровопролиттю та колосальним руйнуванням.

Аналізуючи міжнародний аспект Корейської війни, необхідно торкнутися позиції основних її іноземних учасників. У першу чергу безумовно мова може йти про США, роль яких була надзвичайно велика. Деякі дослідники кажуть, що Корейська війна була не стільки корейською, а скільки американською та китайською. Про переважну роль США у Корейській війні свідчить питома вага їх збройних сил у складі військ ООН. Сухопутні війська США становили 50,3%, РК – 40,1%, інших учасників – 9,6%. Воєнно-морські сили США становили 85,9%, РК – 7,4%, інших – 6,7%; ВПС – 93,4%, 5,6%, 1% відповідно. Ще один головний іноземний учасник Корейської війни – Китай. Як відомо, Китай не відразу зважився в повному обсязі включитися у військові дії. Для цього було достатньо багато причин. Але небезпечне наближення військ ООН до китайських кордонів, відповідні сигнали з Москви змусили Китай рішуче вступити до бойових операцій і до того ж це були не окремі загони, а регулярні підрозділи Народно-визвольних армій Китаю під назвою Китайські народні добровольці. До речі, китайські добровольці до 1958 року перебували в КНДР, а американські війська досі перебувають в РК.

Події 1950–1953 років продемонстрували безперспективність насильницького шляху вирішення питання об'єднання Кореї в умовах високого ступеню залучення до цієї проблеми великих держав: США, Китаю, Росії та інших країн, і знову гостро стоїть

питання про шляхи досягнення єдності нації, але вже в іншому плані, в аспекті міжнародного врегулювання. Як відомо, досі ця проблема не вирішена, хоча після закінчення війни пройшло вже 70 років, у зв'язку з тим, що великі держави з тих чи інших причин не хочуть, щоб Корея була об'єднаною, у результаті страждають лише корейці. За три роки кровопролитних боїв загинуло біля 400 тис південнокорейців, 142 тис американців, 17 тис військовослужбовців ООН, загальні витрати лише США на ведення війни склали 83 млрд доларів США. Великих втрат зазнали сили КНДР і КНР, за різними джерелами від 2х до 4х мільйонів осіб загиблих та поранених. Чималих втрат зазнав і СРСР – 335 літаків і 120 пілотів, загальна чисельність загиблих та поранених 299 осіб. Природно величезних збитків було завдано народному господарству КНДР, так було зруйновано 88 тис 700 промислових підприємств, 600 тис житлових будинків, шкіл, лікарень. Матеріальні збитки РК дорівнюють 4 млрд. доларів; зруйновано 43% промислових об'єктів, 41% електростанцій, 50% шахт, 30% житлових приміщень.

Крім чисто матеріальних та людських втрат, Корейська війна справила довгостроковий негативний вплив на загальну обстановку в Азійсько-Тихоокеанському регіоні. Вона призвела до формування системи військових блоків, зростання напруженості, виникнення конфліктних ситуацій на Корейському півострові. Війна серйозно посилила розкол Кореї, посягла пастку ворожнечі та недовіри один до одного, на багато десятиліть затримавши міжкорейський діалог.

Які ж уроки та довгострокові політичні наслідки війни? Можна з впевненістю сказати, що Корейська війна спочатку носила характер громадянської війни, яка потім переросла в міжнародну. Тобто, Корейська війна – це дві війни, що злилися воедино. Першу розпочали дві правлячі еліти розчленованої Кореї, які намагалися силою зброї відновити єдність країни. Друга – справа рук зовнішніх сил, що перетворили внутрішньокорейську міжусобицю на найбільший міжнародний конфлікт, який ледве не призвів до Третьої світової війни. Власне, інтерес корейців був відсунутий на другий план. Тільки в ході Корейської війни Корея могла як мінімум двічі бути об'єднаною в той чи інший бік, якби не зовнішні сили. СРСР, США та Китай як учасники війни відстоювали свої власні стратегічні інтереси за межами своїх національних територій.

Війна в Кореї висвітлила деякі суттєві аспекти міжнародних відносин, значення яких зростає в даний час, так як ООН – керівний орган світової спільноти, не виконала тоді головної для неї миротворчої місії, навіть не спробувала застосувати необхідні за її статутом заходи та зусилля для врегулювання внутрішньокорейського конфлікту на початковому етапі. Як і в разі агресії Росії на Грузію в 2008 році, анексії Криму та Донбасу в 2014 році, повномасштабного вторгнення в Україну. Усі ці фактори свідчать, що настав час реформувати ООН.

Навряд чи треба доводити, що головним чином іноземні учасники Корейської війни зробили її такою тривалою, кровопролитною і руйнівною, щоб завдати незліченних страждань корейському народу. У цьому контексті Корейська війна мала стати повчальним уроком на майбутнє, але, на жаль, не стала. Так війна в Україні, яку розпочала Росія, має дуже багато схожого з війною у Кореї.

Досвід Корейської війни вказує на необхідність дуже обережного та вдумливого підходу до внутрішніх проблем суверенних держав з огляду на гіркий досвід Корейської війни і напевно вже настав час перейти з надзвичайно тривалого перемир'я на повноцінний мирний договір і тим самим зробити важливий крок у подоланні найважливішого наслідку війни – розколу країни в просуванні реалізації завдання мирного об'єднання Кореї.

Історія свідчить, що в цілому в ході «холодної війни» обидва табори виявили досить обережності, уникаючи лобового зіткнення, що загрожувало б ядерним апокаліпсисом. Лише одна подія 1962 р. ледве не призвела до великомасштабної війни США – СРСР. Ця корейська криза справила довгостроковий негативний вплив на загальну ситуацію, насамперед в АТР (Азійсько-Тихоокеанському регіоні) та у світі в цілому. Вона стала одним з факторів поглиблення «холодної війни», стимулюючи формування військових блоків, що протистоять один одному (блок країн Варшавського договору), провокуючи все нові політично-ідеологічні конфлікти. Що стосується Корейського півострова, як відомо він аж до наших днів залишається гарячою точкою планети. Війна в Кореї мала негативні наслідки для інтересів багатьох країн. СРСР надовго зіпсував відносини з США, війна породила тертя у радянсько-китайському союзі. Надовго залишилися американські війська у РК та інших ключових точках АТР (Японія, Філіппіни).

Після закінчення Корейської війни Китай потрапив у жорстку ізоляцію на світовій арені, його відмовилися визнавати багато країн, не допускали в ООН. Китай оточили американські військові бази, в тому числі і острів Тайвань, який перетворили на «непотоплюваний авіаносець», націльений на континент. Для двох Корей війна також мала свої негативні наслідки як в економічному плані, так і в гальмуванні демократичного розвитку на півдні і головне те, що підштовхнула КНДР на створення ракетно-ядерного озброєння для захисту режиму.

Звичайно, це далеко не всі підсумки та уроки війни, однак і сьогодні деякі політичні діячі не здобули жодних уроків з Корейської війни, яскравим прикладом цього стала агресія Росії щодо України. Навіть не всі корейці також зрозуміли, що питання об'єднання Кореї не можна вирішити військовим шляхом і продовжують брязкати зброєю, нагнітаючи обстановку на Корейському півострові. Тільки з початку 2022 р. КНДР провела понад 70 випробувань ракет різного класу, загрожуючи РК і Японії [3, с. 15]. Нещодавно на XI Московській конференції з безпеки міністр оборони КНДР Кан Сун Нам заявив, що «питання не в тому, буде чи не буде ядерна війна на Корейському півострові, а в тому, хто і коли її розпочне».

Звичайно, РК і Японія теж нарощують ескалацію гонки озброєнь. Все частіше південнокорейці говорять, що захист, який забезпечує США, не досконалий і більш ніж 76,6% опитаних в січні 2023 р. агентством Gallup «за» те, щоб мати власну ядерну зброю, щоб протистояти КНДР. Таким чином, сьогодні знову Корейський півострів знаходиться в кризовому стані. Крім того, запитують, навіщо потрібна декларація про припинення війни, оскільки війна закінчилася давно. Початкова ідея проголошення припинення війни як проміжний етап до заключення договору про мир виникла у президента США Джорджа Буша на корейсько-американському саміті в листопаді 2006 р. за умови, що Північна Корея відмовиться від своєї ядерної програми, як проміжний етап заключення мирного договору. Вона потрібна, як вважають багато політиків та дослідників, оскільки це по суті вхід та вихід вирішення північнокорейської ядерної проблеми та встановлення мирного режиму на Корейському півострові.

Як можна коротко охарактеризувати ситуацію на Корейському півострові сьогодні?

1) Корея поки не буде об'єднаною. Це далека перспектива.
2) Міжкорейський діалог не відрізнятиметься високою активністю, а навпаки ворожістю.

3) КНДР навряд піде на денуклеаризацію в контексті війни в Україні, але буде показувати видимість, щоб хоча б частково вирішити проблему зняття санкцій. Тобто, денуклеаризація не є реальною.

4) Очікується, що нестабільність зберігатиметься довго.

5) В регіоні швидше за все збережеться військова та політична перевага США і на цьому тлі спостерігатиметься поглиблення співпраці з одного боку Китай – Росія – КНДР, з іншого – США – РК – Японія.

6) Військовий шлях вирішення проблеми не реальний. Хоча загроза нападу з боку КНДР існує.

7) Розрахунок на падіння режиму Кіма малоімовірний.

8) Очікується зростання військово-політичної напруги в регіоні ПСА.

Зважаючи на вищесказане, можна підсумувати, що небезпека військової агресії з боку КНДР є, але вона не є критичною.

КНДР і далі буде нарощувати і вдосконалювати ракетно-ядерну зброю, а РК відповідно змушена, думаючи про захист своєї держави, нарощувати свій військовий потенціал і можливо приступить до виготовлення ядерної зброї.

Безумовно, Корейська війна була масштабним історичним явищем минулого століття, яке призвело до зміни світового порядку. Повномасштабна війна в Україні є однією з найбільших світових подій новітнього часу і впливає на геополітичну ситуацію, на мир та стабільність в різних регіонах світу, зокрема і на країни Корейського півострова [4, с. 20].

Це актуалізує необхідність аналітичного осмислення загальних тенденцій розвитку міжнародних відносин в ПСА (Північно-Східній Азії), що впливає на події в Україні. Зокрема РК, яка може і вже відіграє дуже важливу роль у зусиллях світового співтовариства в допомозі та підтримці України. Особливої уваги потребують тенденції і напрями південнокорейсько-українських відносин у контексті підтримки України в умовах війни та перспектив розвитку відносин в відбудові України після завершення війни. Україні і світові необхідно розробити стратегію відносин з країнами Корейського півострова з позиції політичної реальності для уникнення нового конфлікту та забезпечення стабільного миру.

Список використаної літератури

1. Kammings, B, *The Origins of the Korean War* Princeton, Princeton University Press, 1981, p. 614–615.
2. Stone, IF, *The Hidden History of the Korean War*, New York: Monthly Review Press, 1969.
3. 이상민, 남북 강대강 국면과 한만도 위기 관리 방안, 평화 + 통일 (Peace + Unification monthly). 03.2023 Vol. 197, 2023, p. 15ю
4. 조진주, 경남대 극동문제연구소 교수, 평화 + 통일 (Peace + Unification monthly). 03.2023 Vol. 197, 2023, p. 20.

SEVENTY YEARS SINCE THE END OF THE KOREAN WAR: LESSONS AND CURRENT ISSUES

Kan Den Sik

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,

Oriental Culture and Literature Department,

Advisory Board on the peaceful and democratic unification of Korea

Levka Lukyanenko str., 13b, 04207, Kyiv, Ukraine

Although the Korean War has ended with the signing of an armistice 70 years ago, there is still no stable peace on the Korean Peninsula, and both countries are formally at the state of war. In addition, as 70 years ago, North Korea is complicating the situation by escalating weapons. Thus, only in 2022–2023, North Korea conducted more than 70 missile and nuclear tests.

The Korean War, which began as a civil war, soon turned into the largest international conflict. And once again it showed that the systemic opposition of great powers plays a big role in the world. It is known that at that time such opposition was the USSR and the USA. This article briefly describes the causes of the Korean War, who first started the war, the course of hostilities, the role of the Soviet Union, the United States, and China.

The article provides an analysis of the events of those days from the standpoint of modern approaches and materials taking into account the situation that has changed over the past 70 years. In addition, the article suggests that even today the lessons of the Korean War are increasingly relevant, especially in the context of events taking place in the world nowadays. Such as Russia's aggression against Ukraine, the tense situation on the Korean Peninsula, the Taiwan Strait and other regions of the world. Of course, the lessons and conclusions of the Korean War are given in this article in order not to repeat the mistakes that were made in the course of solving the Korean problem, as the global confrontation of conflicting global socio-political systems continues. Also, the world public needs to create a balanced system of influence on negative events in the world, taking into account the democratic principles of equality and justice. The Korean War once again showed that the problem of Korea (the division) cannot be solved by military means, and therefore it is not necessary to aggravate the situation on the Korean Peninsula, but to look for ways to solve the problem by peaceful means. Now the arms race is being escalated all over the world on an unprecedented scale, the "cold war" has flared up with new force. Conflict situations have arisen in many regions of the world, and therefore the lessons of the Korean War are another warning to the whole world.

Key words: armistice, Korean problem, division, demilitarized zone, lessons of the Korean War, systemic confrontation, international conflict, conflict situation.